

سوالات درس ۱۶ «مطالعات اجتماعی»

۱. خانه های قدیمی و خانه های جدید چه تفاوت هایی با هم دارند؟ خانه های قدیمی حیاطی بزرگ داشتند که در وسط آن حوض بزرگی وجود داشت که در اطراف آن هم حوض هم باغچه بود. این خانه ها چندین اتاق داشتند که اکثر اتاق ها به حیاط پنجره داشتند. خانه های قدیمی گازکشی و برق کشی نبود و بعضا حمام هم نداشت. جمعیت زیادی در این خانه ها ساکن بودند. ورودی بیشتر این خانه ها راهرو یا دالانی باریک و طولانی داشت اما خانه های جدید هم از نظر مساحت خیلی کوچکتر شده اند و هم از نظر تعداد اتاق ها، حتی مساحت اتاق ها هم کمتر شده که البته از نظر تعداد افراد خانوار نیز نسبت به قبل تعداد کمتر است. خانه ها آب لوله کشی، گاز شهری، خط تلفن، برق و .... دارد و از نظر تجملات و زیبایی نسبت به خانه های قدیمی شاید شکل تر باشند.
۲. خانه های ما توسط چه کسانی ساخته شده است؟ مهندسی نقشه کش، معمار، بنا، کارگر، لوله کش، گچ کار، برق کش، مهندس ناظر و ....
۳. بنا و کارگرها کدام کارهای خانه ی ما را انجام داده اند؟ ساختن خانه اعم از دیوارچینی، ساخت اتاق، گچ کاری و کاشی کاری و .....
۴. چرا در ورودی خانه های قدیمی راهرویی بود؟ برای اینکه وقتی کسی وارد خانه می شود و درب حیاط را باز می کند داخل حیاط و اتاق ها دیده نشود و به چشم رهگذران نیاید.
۵. نقشه ساختمان و خانه را چه کسی رسم می کند؟ مهندس ساختمان
۶. بزرگترین و کوچک ترین مکان در اکثر خانه ها چه جاهایی هستند؟ معمولا سرویس های بهداشتی کوچک تر و اتاق پذیرایی (مهمان خانه) بزرگ تر از جاهای دیگر هستند.

در هر خانه، مکان‌های مختلفی وجود دارد. در مکان‌های مختلف خانه، کارهای گوناگون انجام می‌گیرد. به این تصویر نگاه کنید. این نقشه‌ی خانه، اتاق‌ها و سایر مکان‌های خانه را نشان می‌دهد.

هم فکری کنید و بگویید

به نقشه‌ی زیر نگاه کنید. دست شویی و آشپزخانه سمت راست، حمام و اتاق خواب سمت چپ

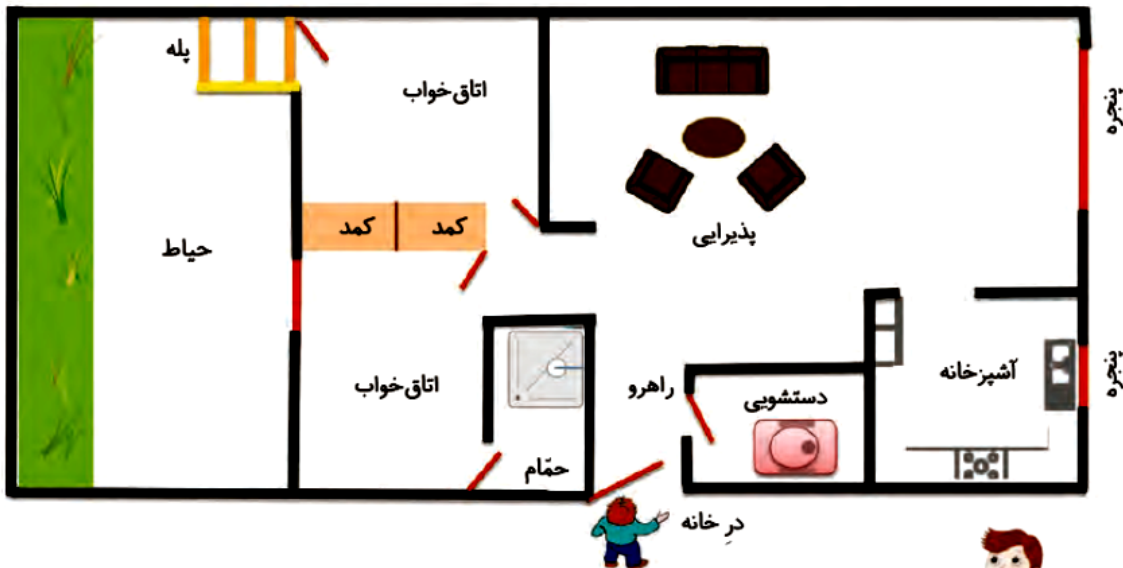
۱- وقتی وارد خانه می‌شویم، کدام مکان‌ها، سمت راست و کدام مکان‌ها سمت چپ ما قرار دارد؟

۲- کدام مکان روبه‌روی ما است؟ پذیرایی

۳- حمام بین کدام مکان‌ها قرار دارد؟ راهرو و اتاق خواب

۴- کدام اتاق‌ها به حیاط راه دارند؟ آشپزخانه در کدام سمت قرار گرفته است؟ سمت راست

یک اتاق خواب

مشاهده کنید و پاسخ دهید به عهده دانش آموز

۱- شما در شهر زندگی می‌کنید یا در روستا؟

۲- خانه‌ی شما از چه مکان‌هایی تشکیل شده است؟ نام ببرید. آیا حیاط دارید؟

۳- وقتی داخل خانه می‌شوید، در سمت چپ و سمت راست شما کدام مکان‌ها قرار دارد؟

۴- کدام مکان از بقیه‌ی قسمت‌ها بزرگ‌تر است؟ کدام مکان کوچک‌تر است؟

توجه: معلم گرامی، در این درس، یافتن مکان‌ها بر روی نقشه کافی است و نیاز به ترسیم نقشه توسط دانش آموز نیست.

◆ شکل خانه‌ها تغییر می‌کند

این تصویر، یک خانه‌ی قدیمی را نشان می‌دهد. آقای محمودی برای بچه‌ها از خاطراتش در این خانه تعریف می‌کند:

ما سال‌ها پیش در این خانه زندگی می‌کردیم. خانه‌ی ما چند اتاق داشت و در همه‌ی اتاق‌ها به روی حیاط باز می‌شد. در آن زمان، عمه و عموی من هم با خانواده‌شان در این خانه زندگی می‌کردند. من هر روز با پسرعمه‌ها و پسر عموهام در حیاط بازی می‌کردم. آن وقت‌ها، هنوز آب لوله‌کشی نبود. آب را در آب انبار که گوشه‌ی حیاط بود، ذخیره می‌کردند. حوض آب، وسط حیاط بود و ظرف‌ها و لباس‌ها را کنار حوض می‌شستند. خانه‌ها حمام نداشت و مردم از حمام‌های عمومی استفاده می‌کردند.

به عهده دانش آموز

مقایسه و پرس‌وجو کنید

- ۱- خانه‌ی شما چه تفاوت‌هایی با خانه‌ی آقای محمودی دارد؟ چه شباهت‌هایی دارد؟
- ۲- با یکی از افراد سالخورده‌ی خانواده‌تان گفت‌وگو کنید. چند مورد از تفاوت‌های خانه‌های آن‌ها را با خانه‌های امروزی بپرسید و در کلاس بگویید.

♦ ساختن خانه

آیا تاکنون فکر کرده‌اید برای خانه‌سازی به شغل‌های گوناگونی نیاز داریم؟
برای ساختن خانه، افراد زیادی باید با هم همکاری کنند. هر کدام از این افراد در یک کار **مهارت** دارند.
معمولاً مهندس ساختمان، نقشه‌ی خانه را می‌کشد. بنا و کارگران، دیوارها و سقف‌ها را می‌سازند. لوله‌کش،
لوله‌های آب را از زیرزمین عبور می‌دهد و برق‌کار، سیم‌کشی می‌کند و برق را به همه‌ی مکان‌های خانه می‌برد.

نکته

ممکن است برای کارگران ساختمانی در هنگام کار حادثه‌ای اتفاق بیفتد. اگر این افراد بیمه‌ی تأمین اجتماعی داشته باشند، هزینه‌های دارو و درمان به آن‌ها پرداخت می‌شود. حتی در صورتی که دیگر نتوانند کار کنند، هر ماه پولی به آن‌ها داده می‌شود تا با آن زندگی خود را بگذرانند.

هم فکری کنید

در ساختن خانه‌های شما چه شغل‌هایی نقش داشته‌اند؟ این شغل‌ها را روی کاغذ بنویسید.
مهندس ساختمان، بنا و کارگران، لوله‌کش، برق‌کش، نقاش، کابینت ساز